

підчас пандемії не піддаватися паніці, яка спонукає викиду у кров стресових гормонів, які буквально відтак паралізують нашу імунну систему. Усім нам потрібно зберегти критичне раціональне мислення, щоб робити правильні розумні рішення. У додаток також важливо контролювати свої негативні емоції. Нам потрібно мати сильну імунну систему для нейтралізації різних видів інфекцій й включаючи теперішню, загрозливу нашому здоров'ю і життю, коронавірусну інфекцію Covid - 19.

Внутрішній спокій: “ Мовчи і знай, що Я є твій Бог” (Псалом 46.10). Дуже важливо зберігати внутрішній спокій, ясність розуму та психологічну рівновагу. Наш внутрішній здоровий духовно-емоційний стан, ми люди віри, можемо підтримати читанням Святого Письма, мовчанкою, молитвою, медитацією, слуханням Живого Бога

у тиші нашого серця. Надія на Божого милосердя та довір'я до Божого Провидіння додасть нам спокою та погідності духа. Бог є завжди з нами. Ми запрошені повернутися лицем у молитві до Бога у час життєвого випробування і тоді отримаємо благодать та мудрість з небес. Патріарх Любомир Гузар з біблійською мудрістю у свій час повчав: “...потрібно так ревно молитися з вірою, немов все залежить від Бога; і треба одночасно тяжко трудитися немов все залежить від нас самих.” Висновок: Бог надихає, а людина скріплена вірою повинна все зробити, що є в її силах, щоб зберегти своє життя та життя своїх ближніх у даних обставинах. Ця пандемія рано чи пізно закінчиться і ми повернемося до відносно нормального перебігу життя, але на жаль з реальними болючими втратами. Такою є дійсність нашого життя. Цього року Великий Піст, який у черговий раз приготує нас до Воскресіння

Христового, став часом додаткового випробування нашої віри і довір'я до Бога. Господь є з нами у цей непевний час: з хворими, які терплять, з медичними працівниками, які опікуються недужими, з урядовцями, які забезпечують порядок і безпеку для громади. Всі люди доброї волі є виявом Божої любові та опіки. Спаситель ніколи не обіцяв, що ми не будемо терпіти, але обіцяв, що буде з нами до кінця, а особливо у час життєвих випробувань. Після гіркої п'ятниці нашого терпіння все ж таки наступить і неділя звільнення. Не забуваймо, що ми є люди Великодня, люди віри і надії у Воскреслого Христа. “Не страхайтеся, я з Вами аж до кінця світу” (Матей, 28.20) потішає нас усіх Воскреслий Господь.

Отже, наша особиста та соціальна гігієна, підтримка загального здоров'я, а особливо зміцнення імунної системи, віра у Живого Бога, оптимізм та виконання реко-

мендацій лікарів-науковці стануть запорукою нашої безпеки у час пандемії COVID-19. У час карантину рекомендовано дотримуватись заходжень місцеві влади та санітарно-епідеміологічної служби. Медичні поради та інформації відносно Covid -19 бажано отримувати від своїх сімейних лікарів та з вебсторінок відповідних державних та академічних установ:

NIH – National Institute of Health: <https://www.nih.gov/health-information/coronavirus>;

CDC – Center of Disease Control: https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/prevent-getting-sick/prevention.html?CDC_AA_refVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Fcoronavirus%2F2019-ncov%2Fprepare%2Fprevention.htm;

Johns Hopkins University: <https://coronavirus.jhu.edu/>.

Українські писанки

Любов Волинець, куратор Українського Музею у Стенфордї, КТ



Писанки з колекції Українського Музею і Бібліотеки у Стенфордї, КТ

Традиційне мистецтво української писанки, яке виникло у глибоку давнину і було плекане в Україні століттями, сьогодні досягло глобальної популярності та широкого зацікавлення. Цим мистецтвом займаються як в українським середовищі, так і поза ним.

Цей старовинний звичай, який був важливою частиною до-християнських вірувань пов'язувався з культом сонця, воскресіння природи, згодом став частиною Великодніх традицій. Українці зберігають писанки у своїх домівках, щороку кладуть нову писанку в кошик з Великодніми стравами для посвячення, дарують членам родини та друзям. У гуцулів збереглася традиція робити з писанок голубів. Приклеюючи до писанки крила, хвостик та дзьоб, зроблені з кольорового паперу, вони завішують їх в хаті перед іконами на пам'ятку, що “як Ісус народився, то голубець прилетів і над Ним лелів”.

Бажаючи збагнути таємницю життя, людина у зв'язку з цим створила міти, в яких яйце вважалося джерелом життя, воскресіння,

сонця і всесвіту. Подібні міти існували майже у всіх культурах світу. У старовинних українських віруваннях яйце набирало магічної сили, коли його поверхню за приписаним ритуалом покривали таємничими різноколірними знаками. Тоді яйце ставало талісманом, який, згідно з повір'ям, охороняв від зла, приносив добро, щастя, забезпечував добробут та родючість. Яйце ставало писанкою.

Згідно з давньою українською легендою доля світу залежить від писанки. Доки писання писанок продовжується, доти світ буде існувати. Якщо цю традицію занехають тоді зло у вигляді велетеньської лихої (литої) потвори, яка прикована до скали, окружить світ і знищить його. Кожного року слуги цієї потвори ходять по світу та перевіряють, чи пишуть ще писанки. Якщо мало писанок пишуть, тоді ланцюги потвори звільнюються і зло розходить по світу. Якщо писанок багато, тоді ланцюги потвори стають тугими, потвора втрачає злобну силу і це дозволяє любові та дружбі

поширюватися і цим угамувати зло.

Звичай писання писанок привезли до Америки українські емігранти. Їхня наочна та постійна прив'язаність до цієї традиції спонукала зацікавлення між американцями уже в 20-тих роках минулого століття. Усе почалося в Українській книгарні на 7-ій вулиці – Сурма - книгарня і музична компанія. Нвесні 1923 року Мирослав Сурмачеві, власнику книгарні, приніс кілька писанок для продажу гуцул Скроботюк. У дуже скорім часі писанки були продані. Наступного року перед Великодніми святами цей самий гуцул сидів у крамничній вітрині і протягом годин і днів писав писанки. Він продав сотні писанок по 35 центів за штуку. Від таких скромних початків поширилося зацікавлення та захоплення українською писанкою. Із зростанням популярності виникла потреба друкованої інформації, вказівок, інструментів та фарб. Відповідальність за постачання усього цього взяв на себе власник книгарні. Його діти продовжили цю роботу, і особливо донька Ярослава - відома мисткиня, яка досліджувала мистецтво писанки та видавала необхідну інформацію про писанку англійською мовою.

Один із ранніх дописів в американській пресі про українську писанку з'явився у результаті одного випадку. У березні 1948 року, Г. Росс тодішній редактор журналу Нью Йоркер, прибув на сьому вулицю щоб зробити інтерв'ю з власником ірландської корчми Мек Сорліс, яка містилася майже поруч з книгарнею Сурма. Він прибув із своєю дружиною, забувши про те, що в ті роки вхід жінкам в корчму був заборонений. Його жінка, побачивши чепурну крамничню Сурма, вирішила зайти туди і почекаати чоловіка там. Якою несподіванкою для редактора було те, що коли він зайшов у крам-

ницю то побачив свою жінку в захопленні та зачаруванні українською писанкою, писання якої саме у цей передвелокодній час демонстрували в крамниці дівчата. Редактор Г. Росс відразу зробив інтерв'ю з власником крамниці і надрукував цю інформацію в найближчому номері журналу. Від того дня двері крамниці Сурма не зачинялися і попит на українську писанку зростає.

Сьогодні ми маємо багато майстрів та мистців писанки в Америці. Багато інформації видано про писанку, інструменти удосконалені. В Україні за советських часів традиція писання писанок була не тільки несхвалена, але індої й жорсткою заборонена. Коли Україна стала вільною в 1991 році, майстри писанкового мистецтва з Америки і Канади їхали в Україну й організували виставки своїх писанок і у такий спосіб допомогли відродити, оживити і відновити старовинну традицію, яка була майже знищена советським режимом.

Захоплення українською писанкою розповсюджене по цілому світу. І, з усіх культурних надбань українців, багато з яких присвоюють чужі народи, писанка завжди буде визнана українською – незмінно, правильно і справедливо.

В одній українській легенді християнських часів читаємо:

“...і благаючи за життя свого сина Ісуса перед Пилатом, вона зомліла і впала на землю. Писанки, які принесла в дарунок Пилатові, випали з кошика і покотилися по цілому світу”.

Подібно і у великій мірі завдяки заходам і праці майстрів писанки української діаспори, наша писанка котиться по цілому світу. Вона зачарувала, зацікавила та захопила увагу і подив багатьох. І хто знає, може вона, писанка у якійсь мірі допомагає стримувати зло та зберігати добро і дружбу.